

MOLITI I SLUŽITI

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK

God. 2013.

broj 4

BISKUPOVA RIJEČ

AUTENTIČNI SVJEDOCI

Iako Bog može, kao gospodar svojih darova, djelovati po ljudima i sa sredstvima koja nisu prikladna, ipak se on redovito služi ljudima koji se potpuno njemu stavlju na raspolaganje dozvoljavajući da ih prožme Božji Duh. Što se potpunije predaju djelovanju Duha to su «prohodnici» za njegovo izljevanje i djelovanje na druge.

Naše je vrijeme označeno padom vrednota i pomanjkanjem suglasja između riječi i djela. Gdje nema djela, riječi postaju suvišne i odiozne. Obično ondje gdje nema autentičnosti života gomilaju se riječi koje nastoje pokriti unutarnje siromaštvo i prazninu. Ondje pak gdje nema svjetla Božje istine vlada pomutnja i tama pameti i srca. Božja objava nas uči da one koji ne mare za Božju riječ i objavu, Bog prepusta duhu laži. Nisu li se danas mnogi prepustili utjecaju toga duha?

Braćo svećenici, svjedoci smo velikog nepoznavanja istine, neznanja «što je desno, a što lijevo», kako je to proroku Joni Bog rekao o Ninivjanima. Zato nas proročka služba koju smo primili sa svećeništvom obvezuje da govorimo i poučavamo, neumorno i strpljivo. Ali neka naša riječ bude jasna i nedvosmislena, ljudima razumljiva poput Isusove, neka naše «da» bude zaista da; a «ne» ne. Neka naša riječ bude promišljena i hrabra, pripremljena kroz molitvu, popraćena djelima ljubavi prema siromašnima i potrebnima. Bog nas očuva od toga da vjernici samo i pomisle ili naslute da je tkogod prihvatio svećeničku službu zato da osigura svoju egzistenciju. Nažalost i iz ustiju neodgovornih Bogu posvećenih osoba čuju se nesmotrene riječi.

Duh Sveti nadahnjivao trajno naše misli, osjećaje, riječi i djela, a Isusovo Presveto Srce učinilo da budemo svećenici po njegovu srcu.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

DOKUMENTI

**IZJAVA KOMISIJE HBK «IUSTITIA ET PAX»
O POTREBI AKTIVNE ZAŠTITE SOCIJALNE DRŽAVE**

Hrvatska, poput drugih država Europe i svijeta, već više godina proživljava tešku ekonomsku krizu. Isticali smo u više navrata kako je ekomska kriza počela zapravo moralnom krizom koja je sa svoje strane prouzročila onu socijalnu. Socijalna pak kriza nužno vodi do one političke koja može imati nepredvidive posljedice. Zbog toga ako se doista želi okončati kriza, potrebno je poći do njezinih uzroka i korijena, do krize morala i destrukcije životnih praksa bez kojih je nemoguće organizirati uspješno gospodarstvo i društvo koje počiva na dostojsanstvu ljudske osobe.

Hrvatsko društvo kontinuirano je suočeno s ekstremima. S jedne strane imamo situaciju inflacije prava u kojoj se govori samo o pravima kao da ne postoji odgovornosti, a s druge strane imamo ostatke totalitarne države koja zatire građanska i ljudska prava pojedinaca. Tako dolazimo do ključnog problema koji se sustavno pokušava sakriti: važnošću suočavanja s vlastitim totalitarnim nasleđem koje sve više, nažalost, postaje tabu-temom. Strah i nesposobnost da se suočimo s vlastitim totalitarnom prošlošću koči i onemogućuje nam razvoj i izlazak iz krize.

Zato smo suočeni i s ekstremima vezanim uz državu: s jedne strane država se povlači s javne scene kada su u pitanju granice, suverenitet, identitet, državni interesi, a s druge strane sve veće presizanje države u sfere koje joj nisu primarne, kao na primjer u obitelj i odgoj djece. I dok s jedne strane imamo previše, s druge pak strane imamo premalo države. U mnoštву problema s kojima se u zadnje vrijeme susrećemo željeli bismo istaknuti jedno pitanje za koje držimo da je važno i rješivo. To bi građanima po-

moglo da država zauzme umjereni, a ne ekstremni stav potpune odsutnosti ili pak sveprisutnosti.

**Je li «industrija naplate dugova»
zauzela mjesto proizvodnje i razvoja??!**

Svakim danom sve više opažamo kako je industrijska proizvodnja u Hrvatskoj stala, ili posustaje. No, snažno se razvila i razvija industrija naplate dugova. Posebice se razvija industrija ovrha i deložacija koja je i u zapadnom svijetu postoji kao poznat i uhoodani institut. No, u hrvatskoj verziji taj institut ima nekoliko «inovacija» koje u biti derogiraju europski duh toga instituta. O čemu se zapravo radi?

U Ustavu Republike Hrvatske, naime, čitamo da je Hrvatska socijalna država (čl. 1.). Model pak ovrhe i deložacije ima nekoliko problematičnih stavaka kojima se deroga duh Ustava Republike Hrvatske, te nekoliko konvencija, a to onda pogoduje raznim lobijima i krupnom kapitalu protiv građana Republike Hrvatske. Zato neki taj zakon o ovrhamama s pravom nazivaju «zakon o državi protiv građana». Budući da nijednim zakonom nije zajamčena kontrola ovršnih naloga, tim se zakonom krši Ustav Republike Hrvatske (čl. 19. st. 2.). Isto tako nije omogućeno ustavno pravo na žalbu (čl. 18. Ustava RH) i pravo na pravnu zaštitu kako predviđa članak 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Hrvatski građani dakle nemaju pravo na utok za razliku od nehrvatskih građana koji to pravo zadržavaju. Zbog toga građani Republike Hrvatske u Hrvatskoj postaju građani drugoga reda.

Ideja ovrhe zapravo postoji kako bi se radilo u najboljem interesu ovrhovoditelja (vjerovnika) i ovršenika (dužnika). Naplata ne smije ići preko osnovnog duga i na štetu dužnika i ne smije prelaziti trećinu primanja. Dužnicima se ne smije oduzimati imovina, posebice ona stambena, ako se radi o jednom objektu za obitavanje.

Poseban problem na koji valja upozoriti jesu odvjetnički i bilježnički lobiji koji uz pomoć nepravednog zakona mogu preko svake mjere stjecati zaradu, a to je protivno europskom duhu.

Zato pozivamo državne vlasti da hitno usklade Ovršni zakon s europskom pravnom tradicijom i Ustavom Republike Hrvatske. Isto tako pozivamo nositelje vlasti neka učine sve da u Hrvatskoj ne bude građana drugoga reda. Hrvatski građani ne trebaju imati nikakav privilegij, ali ne smije im se zanijekati pravo na utok kao drugim pravnim osobama. Posebice je važno što prije obustaviti neprimjerene i grube deložacije ljudi u situaciji u kojoj u državi vlada endemična nezaposlenost. Država mora obuzdati industriju naplate dugova i pokrenuti industrijsku proizvodnju kako bi građani mogli servisirati svoje dugove.

Država ne smije svoje građane pljačkati, otuđivati im imovinu i kažnjavati ih jer su kolateralne žrtve krize koju nisu prouzročili, za razliku od mnogih onih koji sada hladno zarađuju na sirotinji uzimajući joj i ono malo što ima.

Pozivamo vlasti u Hrvatskoj da zaštite hrvatske građane koji se nalaze u teškoj situaciji. Neka se dokinu zakonske odredbe koje pogoduju raznim interesnim lobijima. U ovoj teškoj ekonomskoj i društvenoj krizi potrebno je raditi na oporavku gospodarstva i istodobno ne dopustiti da kriza postane izlikom za još veće osiromašenje hrvatskoga puka. Cijelo je društvo pozvano na traženje konsenzusa u bitnim pitanjima, na pronalaženje putova izlaska iz krize i stvaranje društva u kojem će temeljne vrijednosti biti prihvaciene od svih hrvatskih građana. Ova Komisija poziva posebice Vladu RH da zaštiti najugroženije i najsiromašnije građane i tako pokaže da mlada hrvatska država sve čini da postane i ostane društvo socijalne pravde, mira i sigurnosti.

U Zagrebu, 6. svibnja 2013.

*Mons. dr. Vlado Košić,
predsjednik Komisije HBK «Iustitia et pax»*

NEDJELJA DOBROGA PASTIRA

Duhovna zvanja – proroštvo nade

Poštovana braćo i sestre!

1. Prigodnu poruku u Godini vjere «Zvanja su znak nade utemeljene na vjeri», uputio nam je već prije Benedikt XVI., a jubilarni 50. svjetski dan molitve za duhovna zvanja slavimo s novim rimskim biskupom papom našim Franjom. Nedjelja Dobroga Pastira je zajednička molitva Gospodaru žetve da nastavi slati radnike u žetvu svoju. Duhovna zvanja su radost i nada vitalne

Crkve, pokazatelj vjere i ljubavi naših župnih i biskupijskih zajednica, znak zdravlja obitelji i ujedno znak budućnosti i nade humanijeg društva.

2. U svjetlu radosne vijesti Dobroga Pastira Crkva vrednujući svaki kršćanski poziv i poslanje, svojom molitvom, razmišljanjem i svjedočkim životom želi osobitu važnost dati pozivu na svećeništvo i posvećeni život. Nekada je jedini put prema svećeništvu bio

malo sjemenište – klasična gimnazija, a danas se otvaraju i drugi iznenađujući putovi koji bude novu nadu. Mnogi prepoznaše svoj svećenički poziv poslije završene srednje škole, raznih fakulteta ili čak poslije radnog iskustva u svom profesionalnom zanimanju. I naš papa Franjo kao i bl. Ivan Pavao II. su primjeri takozvanog kasnog zvanja. No, Bog zna čekati i nikada ne kasni. Duhovna zvana dar su Božji Crkvi i svijetu, znak nade da Bog ima veliko povjerenje u čovjeka i da nas On svojom ljubavlju i nježnošću prati na našim životnim putovima i u našim izborima.

3. Duhovna zvana znak su pouzdane nade koja nam pomaže da se nosimo s izazovima straha i zabrinutosti pred budućnosti. Pouzdana nada daje smisao životu i unosi stvarnost Božje budućnosti u svijet našega sada. Nada koja nadilazi svaki proračun, puna je pouzdanja u Božja obećanja, Boga koji čovjekom posta da bi s nama u sadašnjosti započeo ostvarivati svoje božansko sutra. Kršćanska nada usmjeruje nas budućnosti ali ona uza sve poteškoće i izazove istovremeno traži oslonac u našoj stvarnosti. Duhovni poziv otvara nas i približava bližnjima. U pozivu izlazeći iz sebe, ex-sistere, ostvarujemo ne samo Božji plan o nama, već i puninu svoje egzistencije. Božji poziv zahvaća cijelovito naš život, a isto tako traži naš cijelovit odgovor.

4. Uskrsna vjera i nada su bitno povezane. «Vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo» (Heb 11,1). Naša se vjera temelji na Božjoj vjernosti prema nama. A Božja vjernost uz koju prianjamo nepokolebljivom nadom, jest njegova ljubav. U svojoj ljubavi Bog nas s povjerenjem poziva. Pouzdanjem i vjerom odgovoriti ovoj ljubavi znači upoznati Božju ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovati joj (usp. 1 Iv 4, 16). Isus Krist, Dobri Pastir koji nas ljubi, poziva svoje prijatelje u svakoj generaciji i dijelu svijeta. Ne

zaobilazi ni naše sredine, župne i biskupijske zajednice. Ni vas, dragi mladi prijatelji! Možda u ovoj godini vjere želi s Tobom započeti ozbiljniji i prijateljski razgovor. Možda baš Tebi želi povjeriti ulogu da budeš znak nade kako bi ovaj svijet bio manje hladan i zatvoren, sebičan i agresivan, a više svijet dobrote i solidarnosti, otvoren radosnoj vijesti života i spasenja.

5. Poštovani prijatelji, možete li se i vi osobnije i otvoreni uključiti u jubilarni 50. svjetski dan molitve za duhovna zvana? Možda i vi, draga mladeži, u molitvi Crkve otkrijete Božji glas u svome srcu i Njegov milosrdni pogled na svom licu. Možda ste i vi još na putu i u društvu mладог Jorgea Marija Bergoglia i Karola Woytile, kako biste postali suvremenom čovjeku znak žive i pouzdane nade s kojom smo svi sudbinski povezani.

6. Još jednom želim vama mladima i svim vjernicima naših župnih zajednica statiti na srce riječi Svetog Oca iz ovogodišnje poruke za jubilarni Svjetski dan duhovnih zvana: «Nužno je rasti u iskustvu vjere, shvaćenom kao duboki odnos s Isusom, kao pozorno osluškivanje Njegova glasa u svojoj nutrini... Taj proces, koji nas osposobljava pozitivno odgovoriti na Božji poziv, moguć je u kršćanskim zajednicama u kojima vlada snažno ozračje vjere, gdje se daje velikodušno svjedočanstvo prianjanja uz evanđelje ... koji potiče na potpuno predanje samoga sebe za Božje kraljevstvo, jačano pristupanjem sakramentima, posebno euharistiji, i gorljivim molitvenim životom».

Dobri Pastiru, Tebi povjeravamo naše obitelji i župne zajednice da budu plodno tlo duhovnim zvanjima, proroštvu nade.

U Splitu, 13. travnja 2013.

✠ Marin Barišić
Nadbiskup metropolit splitsko-makarski
Predsjednik Vijeća HBK za sjemeništa
i duhovna zvana

47. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA
– 12. SVIBNJA 2013. –

Razmišljanje o društvenim mrežama u službi evangelizacije

Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija utemeljen je prema smjernicama dekreta *Inter mirifica* Drugog vatikanskog sabora koji određuje da svaka biskupija godišnje slavi dan u kojem će se vjernike podučiti o njihovim dužnostima na području medija. Prvi takav dan proslavljen je 1967., a svake godine papa tom prigodom objavljuje svoju poruku. Svake se godine taj dan proslavlja u nedjelju između svetkovine Uzašašća i Duhova, a ove je godine to 12. svibnja.

Tema ovogodišnje papine poruke za 47. Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija nosi naslov «Društvene mreže: vrata istine i vjere; novi prostori evangelizacije». U njoj papa progovara o digitalnim društvenim mrežama, novoj agori, javnom i otvorenom prostoru u kojem osobe razmjenjuju ideje, informacije, mišljenja i gdje mogu zaživjeti novi odnosi i oblici zajedništva. Papa ističe neke važne preduvjete komunikacije u tom neograničenom digitalnom prostoru poput **poštivanja i uvažavanja tuđe privatnosti, odgovornosti i istinoljubivosti te potrebu da osoba u toj komunikaciji bude autentična**. Razvoj na području društvenih mreža dodaje papa postavlja zahtjevne izazove onima koji žele govoriti o istini i vrijednostima jer se često stječe dojam da su značenje i djelotvornost raznih oblika izražavanja uvjetovani više njihovom popularnošću nego unutarnjom važnošću i vrijednošću. A popularnost je usto često povezana s poznatošću ili raznim strategijama uvjeravanja više nego s logikom istinske argumentacije.

Papa ozbiljno upozorava da su «*vjernici sve više svjesni toga da ako se Radosnu vijest ne pronosi također digitalnim svijetom, ona može biti odsutna u iskustvu mnogih kojima je taj egzistencijalni prostor važan.*

Digitalni prostor nije paralelni ili čisto virtualni svijet, već je dio svakodnevne stvarnosti mnogih ljudi, napose mladih.» Naglašavajući da su društvene mreže sredstvo evangelizacije papa potiče da se putem njih ljudi poziva na molitvene susrete ili liturgijska slavlja na određenim mjestima te da se u toj digitalnoj stvarnosti, koju izjednačava s ovom fizičkom, realnom stvarnošću, ponude svjedočanstva vjere.

Papina je poruka proročki odgovor na aktualnu komunikacijsku revoluciju koja svoje ishodište ima u velikom napretku komunikacijsko informatičkih tehnologija koje su umnogome unaprijedile mogućnosti komunikacije među ljudima, ali i donijele mnoge izazove s kojima se valja ozbiljno suočiti. Naime, procvatom društvenih mreža računalo je dobilo novu funkciju te se doživljava kao «prostor» komuniciranja i sudjelovanja u raznim oblicima zajedništva. Bilo bi pogrešno kada bi se komuniciranje novim medijima doživljavalo samo kao «savršeniji» oblik dosadašnjih načina komuniciranja. Ovdje se radi o potpuno novim komunikacijskim oblicima i «prostorima» koje svakodnevno posjećuje i u njima boravi veliki broj ljudi. Posebno treba istaknuti da su upravo mlađi, koji su «redovitim» pastoralom teško dohvataljivi, oni koji najvećim dijelom »nastanjuju« te virtualne prostore društvenih mreža i koji njima postaju svakodnevna stvarnost!

U dokumentu *Crkva i Internet* (202.) Crkva poziva na kreativno korištenje interneta: «Važno je i da osobe, na svim crkvenim razinama, koriste internet kreativno u ispunjenju svojih odgovornosti te pomognu izvršenju crkvenoga poslanja. Ne može se prihvatiti da bojažljivo ustuknu iz straha od nove tehnologije ili nekoga drugog razloga,

posebno ako se uzmu u obzir vrlo brojne pozitivne mogućnosti interneta.» To isto se danas može reći i za društvene mreže koje predstavljaju veliki izazov, ali i otvaraju brojne mogućnosti za navještaj evanđelja i novu evangelizaciju mnoštva ljudi koji svakodnevno putuju prostranstvima društvenih mreža.

Temeljno pitanje s kojim se Crkva danas suočava ne glasi hoće li ili ne će biti prisutna u novim tim virtualnim prostorima, već na koji način «nastanjivati» te prostore i kako u njima djelovati. O hitnosti djelovanja u tim nepreglednim prostorima društvenih mreža najbolje govore najnoviji pokazatelji. U Hrvatskoj je u protekloj 2012. godini bilo više od tri milijuna internet korisnika, više od milijun i pol korisnika najveće društvene mreže facebooka i oko 52 tisuće twitteraša. Nedavno je u svjetskim razmjerima facebook premašio brojku od milijardu korisnika.

Pozvani smo tom nepreglednom mnoštvu ponuditi Kristovu Radosnu vijest. Pri tome valja imati na umu da i evangelizacija putem najsuvremenije tehnologije i raširenih društvenih mreža treba sadržavati temeljni element – osobno svjedočanstvo vjere. Upravo na to je upozorio i predsjednik Papinskog vijeća za društvene komunikacije nadbiskup Claudio Maria Celli rekavši «Danas ne možemo zamisliti da Objava, prenesena kroz suvremene tehnologije, također ne sadrži duboko osobno svjedočanstvo vjere u našeg Gospodina. Upravo zato danas ljudi više slušaju one koji dijele svoja svjedočanstva, od onih koji samo podučavaju. A kad slušaju one koji podučavaju, to je zato jer dijele njihova svjedočanstva».

✠ Ivan Devčić,
riječki nadbiskup i predsjednik Odbora HBK
za sredstva društvene komunikacije

IZJAVA HRVATSKOG HELSINSKOG ODBORA O NAPADIMA NA VOLONTERE GRAĐANSKE INICIJATIVE «U IME OBITELJI»

Hrvatski helsinski odbor za ljudska prava (HHO) branio je prava gay populacije na njihovo slobodno izražavanje svojih stajališta u javnosti, smatrajući da vladavina prava i demokracija prepostavljaju i slobodu onog drugog. Bez tolerancije i poštivanja drugog nema prave slobode ni demokracije.

U Izjavi br. 6/2012. o zabrani splitskog Gay pridea izrečeno je i sljedeće naše stajalište: «*Izvršni odbor HHO-a podržava zakonske inicijative u prilog registriranog partnerstva heteroseksualnih i homoseksualnih partnera, što nije isto što i podržavanje «gay brakova». Registriranim partnerstvom brane se stečena socijalna prava i jednakost pred Zakonom onih pojedinaca i zajednica što opstaju izvan tradicionalnih bračnih zajednica. Time se ujedno ne dovodi u pitanje tradicionalna ustanova braka.*»

IO HHO-a smatra, međutim, da gay populacija i protivnici njihovih stajališta imaju jednako pravo na iznošenje svojih stavova u javnosti, zalažući se pritom, za svoj pristup. O tom problemu, u skladu s hrvatskim ustavom i postojećim zakonima, zadnju riječ u odlučivanju imat će građani i Hrvatski sabor.

Činjenica da se netko ne slaže sa stajališta gay populacije, ne znači da je zato primitivan, nazadan i slično, nego da drugačije misli. U demokratskom društvu, nitko nije i ne može biti vlasnik apsolutne istine. HHO se «*protivio i danas se protivi zakonu ulice, moralu linča i pishologiji rulje.*» (Izjava br 6/2012) Upravo stoga, podižemo danas svoj glas protiv pravog pogroma koji se odigrava na javnim površinama u RH prema aktivistima i volonterima građanske inicijative «U ime obitelji», koji prikupljaju

potpise za referendum tražeći da se u Ustav RH unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca.

Prema dobivenim informacijama, jučer su na Cvjetnom trgu u Zagrebu, pojedinci opetovano vrijedali volontere, a oko 17.00 sati, jedna mlađa ženska osoba urlala je u nekoliko navrata na stariju gospođu, vrijedajući je, da bi na koncu, na stol na kojem su se prikupljali potpisi, bio bačen zapaljeni materijal, te je tom prilikom jedna volonterka lakše ozlijedena. Na više mjesta u Zagrebu, ali i drugim sredinama u kojima se prikupljaju potpisi, nepoznate osobe napadaju volontere, vrijedaju ih, pljuju po njima i trgaju sakupljene potpise.

Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, jedan je muškarac napao studentice volonterke, nazivajući ih «fašističkim smećem». U srijedu su u Rijeci, na Korzu, nepoznate osobe kidale promotivne materijale kojima su organizatori pozivali na potpisivanje referendumu, trgali potpisne liste, te fizički napadale volontere. Isto se dogodilo u Osijeku, gdje su također zabilježeni napadi na volontere, pokušaji trganja listova i vrijedanje. Društvene mreže prepune su zastrašujućeg govora mržnje u kojima se poziva na fizičko nasilje prema volonterima sakupljačima potpisa. Gotovo svugdje napadi na volontere sakupljače potpisa, svodi se na fizičke i slične napade muškaraca na djevojke i žene, koje se zbog prikupljanja potpisa naziva «(klero)fašistima».

Zabrinjavajuće je, ali istinito, da je na sceni isti onakav primjer mržnje i netrpeljivosti, kakav su, homofobni netolerantni pojedinci i skupine pokazivali prema javnom iskazivanju sklonosti homoseksualnim opcijama. Jednako tako, neprihvatljivo je da pojedinci koji sebe proglašavaju borcima za ljudska prava, potpisnike, i one koji prikup-

ljaju potpise za referendum, nazivaju homofobima. Sama činjenica, da je do sada, prema podacima organizatora, u četri dana prikupljeno preko 200.000 potpisa, govori o totalitarnom karakteru onih, koji ovoliki broj građana etiketiraju homofobima. Ne ulazeći u sadržaj referendumskog pitanja, IO HHO-a smatra neprihvatljivim ovakvo etiketiranje građana, samo zato što traže, da se odlučivanje o jednom prevažnom predmetu, odvija na način koji se u demokratskom svijetu smatra najvišim oblikom demokracije. Zalaganje za prava manjine ne smije se pretvoriti u teror manjine prema većini.

Pojedini mediji koji su najsitnije incidente, pogotovo one nad gay populacijom, pretvarali ili pretvaraju u javne skandale, danas uglavnom šute, pa hrvatska javnost stječe dojam da se uopće ne prikupljaju potpisi za referendum. U tim se medijima prešćiju incidenti i napadi na volontere, čime se, objektivno, šutnjom podržava atmosfera linča.

Stoga HHO, još jednom naglašava, da demokracija prepostavlja različitost u mišljenju. Pristaše i protivnici homoseksualnih veza imaju pravo na javno izražavanje svoga stava, bez apriornih međusobnih diskvalifikacija. Pozivamo, dakle, one, koji se ne slazu s akcijom «U ime obitelji», da tolerantno izražavaju svoje neslaganje, te da se ne spuštaju na razinu onih skupina i grupa, koje su napadima na gay populaciju i izražavanje njihovih vlastitih stajališta, ne tako davno Hrvatsku u svijetu prokazivale kao netolerantnu i primitivnu.

16. svibnja 2013.

*Za Hrvatski helsinski odbor:
Ivan Zvonimir Čičak, predsjednik*

**PRIOPĆENJE S 46. PLENARNOG ZASJEDANJA
HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE**

– ZAGREB, 9. – 11. TRAVNJA 2013. –

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 46. u nizu, održano je od 9. do 11. travnja 2013. u sjedištu HBK u Zagrebu, Ksaverska cesta 12a. Na zasjedanju su sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanici biskupskih konferencija: BiH-a vojni ordinarij Tomo Vukšić, Slovenije biskup Novoga Mesta Andrej Glavan i Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar te subotički biskup Ivan Penzeš i srijemski biskup Đuro Gašparović.

U svojem pozdravnom govoru predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić posebno se osvrnuo na odreknuće pape Benedikta XVI. i izbor novoga pape Franje. Podsjetio je na pismo koje je uputio umirovljenom papi u ime HBK u kojem mu je napisao kako njegovu odluku biskupi prihvataju s poštovanjem te da u tom njegovu činu prepoznaju veliku ljubav prema Crkvi Božjoj. Istaknuvši kako je izbor novoga pape bio pravo iznenađenje, predsjednik HBK posebno je naglasio jednu od njegovih prvih gesta kad je s balkona Bazilike sv. Petra zamolio vjernike da mole Gospodina za njega čime je očitovao veliko strahopostovanje prema službi koju je prihvatio.

U radnom dijelu zasjedanja o odreknuću pape Benedikta XVI. i izboru novoga pape Franje govorio je kardinal Josip Bozanić. Podsjetio je na Papine riječi odreknuća te istaknuo kako se u tome Papinom činu očitovala njegova odgovornost i poniznost. Kardinal je istaknuo da je umirovljeni papa izabrao put povlačenja, tištine, molitve i razmatranja te na taj način nastavio služiti Crkvi. Između ostalog kardinal se osvrnuo i na veliko zanimanje medija za sve što se u proteklom razdoblju događalo u središtu Katoličke Crkve što je pokazalo da papina služba ima veli-

ku važnost u suvremenom svijetu koja nadlaže ovozemaljske okvire i bitno uključuje dimenziju vjere. U tom smislu i novoga papu Franju i njegov izbor treba prije svega promatrati očima vjere.

Biskupi su sa zasjedanja uputili zajedničko pismo papi Franji u kojem su mu uz čestitke povodom njegovog izbora izrazili poštovanje i odanost te podsjetili na stoljetne veze i odanost hrvatskih katolika nasljednicima sv. Petra.

Porečki i pulski biskup Dražen Kutleša biskupe je upoznao s pripremama za slavlje proglašenja blaženim mučenika svećenika Miroslava Bulešića kojega su komunisti ubili 1947. u Lanišću u Istri. Svečano euharistijsko slavlje s činom beatifikacije održat će se u subotu, 28. rujna 2013., u 11 sati u pulskoj Areni. Pozvani su vjernici iz cijele Hrvatske da zajedno sa svojim svećenicima dođu u Pulu na to veliko slavlje. Biskupi su odredili da ovogodišnje hodočašće svećenika bude povezano s činom beatifikacije svećenika Bulešića. Kako bi se javnost što bolje upoznala s osobom i djelovanjem budućega blaženika već je objavljeno nekoliko knjiga, a trenutno su u pripremi i prigodni dokumentarni filmovi kao i drugi materijali koji će biti upućeni na župe.

Hrvatski su biskupi ponovno istaknuli važnost djelovanja vjernika laika u Crkvi i društvu te su se osvrnuli na neke aktualne izazove na tome području. Naglašena je važnost poštivanja kriterija crkvenosti za udruženja vjernika laika koje je odredio papa bl. Ivan Pavao II. u Apostolskoj pobudnici Christifideles laici i u svijetlu kojih se imaju prosuđivati laička udruženja u Crkvi. Ti kriteriji su: davanje prvenstva pozivu svakog kršćanina na svetost, odgovornost u ispovijedanju vjere Crkve u poslušnosti crkvenom učiteljstvu, svjedočanstvo čvrstog i uvjerenog

zajedništva s papom i mjesnim biskupom, podudarnost i dioništvo u apostolatu Crkve te u tom smislu aktivno sudjelovanje u novoj evangelizaciji i uprisutnjenu evanđeoskih vrijednosti u društvu. Članovi HBK podržali su i inicijativu mreže katoličkih laika s ciljem povezivanja i animiranja katoličkih laika za aktivniji angažman u Crkvi i društvu.

Posebnu pozornost biskupi su posvetili temi bračnih i obiteljskih savjetovališta. U 11 hrvatskih (nad)biskupija danas postoji 18 takvih savjetovališta u kojima djeluju 22 djelatnika. Kako je istaknuo biskup Valter Župan, predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj, u proteklih 20 godina kroz ta je savjetovališta prošlo oko 47 tisuća osoba na individualnom savjetovanju, oko 12,5 tisuća parova na bračnom savjetovanju i oko 16,5 tisuća obitelji na obiteljskom savjetovanju. Kako bi se poboljšalo djelovanje bračnih i obiteljskih savjetovališta i odgovorilo na rastuće potrebe na tome području rečeno je da u budućnosti treba poraditi na njihovom unutarcrkvenom i društvenom povezivanju, verifikaciji edukacije postojećih i edukaciji novih savjetovatelja te donošenju Pravilnika kojim bi se pobliže odredilo njihovo osnivanje i način djelovanja. Biskupi su upoznati i s održavanjem prvog nacionalnog studijskog dana za djelatnike i suradnike u pastoralu braka i obitelji koji će 19. i 20. travnja 2013. u Zadru okupiti oko 200 sudionika. Glavne teme studijskoga dana su «Teologija tijela» i «Evangelije života».

Na zasjedanju je raspravljan o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustrojstvu i djelovanju Vojnog ordinarijata u RH. Biskupi su dali potporu svim nastojanjima u jasnom definiranju statusa Vojnog ordinarijata pozivajući pritom na poštivanje Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga i redarstvenih službi RH.

Najnoviji dokument Kongregacije za kler «Direktorij za službu i život prezbitera» prikazao je biskup Vjekoslav Huzjak, predsjednik Vijeća HBK za kler, koji je istaknuo

da direktorij želi svakom svećeniku biti pomoć u produbljivanju vlastitog identiteta, zvanja i duhovnog života kao i poticaj za trajnu izgradnju te referentna točka za bogat i autentičan apostolat, na korist Crkve i cijelog svijeta.

U povodu predstojećih izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske koji će se održati 14. travnja 2013. i lokalnih izbora biskupi pozivaju vjernike da izadu na izbole i tako iskoriste svoje građansko pravo i ispune svoju dužnost te tako daju doprinos općem dobru i očituju svoju ljubav prema domovini. Izborima treba pristupiti razborito i odgovorno. To prije svega uključuje zauzeto informiranje o programima i osobama te njihovu prosudbu u svjetlu evanđeoskih načela. Nalazimo se u vremenu velikih izazova na globalnoj razini i pred ulaskom u Europsku uniju koje od odgovornih na vlasti zahtijeva mudro, kompetentno i etičko upravljanje na dobro cijele zajednice. U tom smislu važno je tko će zastupati naše narodne i domovinske interese u Europskom parlamentu čije će odluke umnogome odrediti našu sadašnjost i budućnost. Zato je istaknuta važnost biranja ljudi koji će hrabro i odvažno braniti kršćanska načela te se u tome duhu, između ostalog, zauzimati za zaštitu ljudskog života od začeća do naravne smrti, za dostojanstvo braka i obitelji, za pravo roditelja da odlučuju o odgoju svoje djece, za socijalnu pravdu, za pravo svih na rad i dostojan život te u srednjim europskim institucijama promicati bogatu kulturnu i duhovnu baštinu hrvatskoga naroda.

Biskupi su informirani i o pripremama znanstvenoga skupa «Mučenici i mučenički trag(ovi) u hrvatskoj prošlosti» koji će organizirati Komisija HBK i BK BiH-a za hrvatski martirologij u suradnji s visokim teološkim učilištima.

Članovi HBK su podržali daljnji rad na općim odredbama o katoličkoj vjerskoj pouci i odgoju u Hrvatskoj kao i na smjernicama za

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

---

postupanje u slučajevima spolnog zlostavljanja maloljetnika.

Predsjednici i voditelji pojedinih Komisija, Vijeća, Odbora i ustanova HBK podnijeli su izvješća o svojem području djelovanja. Na

zasjedanju je istaknuta potreba novog ustrojstva ureda i ustanova HBK.

Zagreb, 11. travnja 2013.

Tajništvo HBK

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 450/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

MJESEC LIPANJ

U mjesec lipnju, kojeg započinjemo okupljući se na slavlju našeg biskupijskog zaštitnika svetog Kvirina, na izrazitiji način njegujemo i potičemo pobožnost prema Srcu Isusovu. Pojasnimo našim vjernicima važnost i bogatstvo ove pobožnosti i svetkovine u kojoj častimo Božjeg Sina, njegovu beskrajnu ljubav, utjelovljenu Riječ u kojoj je izvor našega spasenja i posvećenja.

Pobožnost prema Presvetom Srcu Isusovu neka nas potakne na stav obraćanja, zadovoljštine, zahvalnosti, apostolske zauzetosti i posvete prema Kristu i njegovom spasenjskom djelu.

Već se više godina na ovaj blagdan po pastoralnim područjima organiziraju susreti i molitve svećenika. Neka tako bude i ove godine. Neka dekani na svojim pastoralnim područjima nastoje u tom smislu taj dan duhovno valorizirati.

Svakako, neka sva duhovna događanja ovog mjeseca budu utkana u molitvu i pobožnost Isusovom Srcu.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 451/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

SVETKOVINA SVETOG KVIRINA

Svetkovina svetog Kvirina, biskupa i mučenika, zaštitnika naše biskupije, slavi se u utorak 4. lipnja.

Potpisani je biskup uputio službeni poziv Apostolskom Nunciju u Republici Hrvatskoj mons. Alessandru D'Errico da posjeti našu biskupiju i da predvodi svečano

euharistijsko slavlje na svetkovinu svetog Kvirina u 19 sati.

Biskupi Riječke metropolije okupit će se u Krku u prijepodnevnim satima 4. lipnja i održati sjednicu te će biti gosti na ručku u 13 sati toga dana. Očekujemo da će nam se na ručku pridružiti i preuzvišeni Apostolski Nuncij.

Poslijepodne u 17 sati Nuncij će se sresti s našim svećenicima i redovnicima u velikoj dvorani Biskupske katedrale. Pozivam zato sve naše svećenike i redovnike da nastoje doći na susret s Apostolskim Nuncijem i koncelebrirati na svečanoj misi u katedrali.

Svećenici će se za koncelebraciju pripremiti u sakristiji katedrale, a biskup će se oblačiti u biskupskoj kapeli i atriju Biskupske katedrale.

Određujem da glavni ceremonijar u ovom liturgijskom slavlju bude preč. mons. Ivan Milović koji će prema potrebi sebi izabrati pomoćnike među svećenicima i bogoslovima.

Molim sve naše bogoslove da s dozvodom svojih sjemeničnih poglavara sudjeluju na ovoj koncelebraciji i preuzmu uloge koje će im ceremonijar odrediti. Jednako tako

očekujem da i redovnički klerici koji se toga dana nađu u Krku sudjeluju u koncelebraciji i preuzmu službe za koje budu zamoljeni.

Župnici otoka Krka neka pozovu svoje vjernike da dođu u katedralu i sudjeluju na ovoj svečanoj euharistiji u čast našem zaštitniku svetom Kvirinu.

Nakon euharistijskog slavlja svećenici, redovnici, bogoslovi i klerici pozvani su u Biskupske katedrale na domjenak.

Bude li raspored boravka Apostolskog Nuncija pružio mogućnost, nastojat ćemo da u popodnevnim satima 4. lipnja bude predstvana i najnovija knjiga vlč. dr. Antona Bozanića o biskupu Mahniću.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 452/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

PRESVETO SRCE ISUSOVO – DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

I ove ćemo godine Svetkovinu Presvetog Srca Isusova iskoristiti za naš duhovni rast i svećeničko posvećenje. Stoga pozivam svu braću svećenike i redovnike s otoka Krka da se u petak 7. lipnja nađemo kod oo. Trećoredaca na Glavotoku na prijepodnevnoj duhovnoj obnovi sa sljedećim programom:

- 09.00 sati: Duhovni nagovor - o. Vlado Rožić TOR, gvardijan franjevačkog samostana u Krku;
- 10.00 sati: Prigoda za sakramentalnu ispovijed;
- 10.45 sati: Euharistijsko klanjanje;
- 11.30 sati: Koncelebrirana sv. misa koju predvodi o. Biskup;
- 12.30 sati: Zajednički ručak.

Molimo svećenike da ponesu albu i štolu. Zbog organizacije susreta potrebno nam je znati broj svećenika i redovnika koji će sudjelovati na Danu svećeničkog posvećenja. Prepostavljamo da će svi svećenici i redovnici koji žive i djeluju na otoku Krku sudjelovati na ovom Danu. Ukoliko netko zbog objektivnih razloga neće moći sudjelovati, neka to javi Ordinarijatu najkasnije do 3. lipnja.

Pozivam dekane sa pastoralnih područja Cresa, Lošinja i Raba da na blagdan Presvetog Srca Isusova i oni organiziraju duhovni program i okupljanje svih svećenika sa spomenutih područja.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 412/2013.

Krk, 7. svibnja 2013.

SJEDNICA BISKUPIJSKOG PASTORALNOG VIJEĆA

Ovime sazivam sjednicu Biskupijskog pastoralnog vijeća za subotu, 8. lipnja 2013. u 09.30 sati u dvorani Biskupskog dvora u Krku.

DNEVNI RED:

1. Molitva, pozdrav
2. Osvrt na jesenski zajednički susret na temu «Kako ponovno otkriti ljepotu i radost vjere» održan u Krku, 19. i 20. listopada 2012., te na provođenje zaključaka toga susreta po župama (Zaključci su objavljeni pod br. 791/2012. od 14. prosinca 2012. u *Službenom vjesniku* br. 6/2012.)
3. Planovi za nastavak Godine vjere do svetkovine Krista Kralja, 24. studenog 2013.

4. Pastoralni kalendar za god. 2013/14.

5. Razno

Pozivaju se članovi da pripreme izvješće u svezi točke 2. dnevnoga reda, barem što se tiče njihove župe.

Sjednica će završiti zajedničkim objedom na koji su pozvani svi vijećnici u 12.30 sati. Molim članove da, eventualnu, zapriječenost u sudjelovanju na sjednici i(lj) zajedničkom objedu obavezno ispričaju.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 453/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

ISPITI ZA ISPOVJEDNU OVLAST

U smislu kan. 970 i naših dijecezanskih propisa ove su godine dužni pristupiti ispitu za isповједnu ovlast sljedeći svećenici: Ivan Debelić, Saša Ilijić, Vedran Kirinčić, Kristijan Krajnović, Zvonimir Seršić, Silvio Španjić, Josip Vidas, Božidar Volarić.

Ispit će se održati u Biskupskom dvoru u Krku u ponedjeljak 8. srpnja u 09.30 sati.

Neka svećenici temeljito prouče materijale koji se odnose na sakrament Pokore

(Pomirenja) iz dogmatike, moralke, crkvenog prava, pastoralna i liturgike.

Podsjećamo ih da donesu sa sobom dokument o ovlasti za isповijedanje (tzv. page lu).

U slučaju da nekome od njih u međuvremenu istekne ovlast isповijedanja, ista se produžuje do dana ispita.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 454/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

UPIS SVEĆENIČKIH KANDIDATA U BOGOSLOVIJU

Prema novim državnim odredbama, budući studenti pa tako i svećenički kandidati koji se upisuju na bogosloviju, trebaju se registrirati na mrežnoj stranici www.postani-student.hr. Prilikom registracije korisniku će SMS-om biti dostavljena korisnička oznaka, lozinka, PIN i TAN. Tu treba unijeti osobne podatke i podatke o školovanju, završne ocjene iz svih nastavnih predmeta srednje škole i prijaviti željene ispite državne mature i studijske programe.

Kandidati koji nemaju položenu državnu maturu **prijavljaju polaganje ispita državne mature** na adresu Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Petračićeva 4, 10000 Zagreb (s naznakom «Dokumenti uz prijavu ispita DM»), te dostavljaju na gore navedenu adresu nacionalnog centra, isključivo preporučenom poštom, sljedeće dokumente:

- potpisu (iz sustava ispisani) prijavnicu ispita državne mature,
- dokaz o državljanstvu pod kojim se kandidat prijavljuje (ovjerenu presliku domovnice za državljane Republike Hrvatske, a ovjerenu presliku putovnice za strane državljane),
- dokaz o završetku svih razreda srednje škole (ovjerenu presliku svjedodžbi za svaki pojedini razred)

- ovjerenu presliku završne svjedodžbe srednje škole,
- ovjerenu presliku potvrde o rezultatima državnih ili međunarodnih natjecanja znanja (ako ih kandidat posjeduje), koja se vrjednuju za upis prijavljenoga studijskog programa.

Dokumenti koji su poslani u svrhu prijave ispita državne mature, ujedno vrijede i za prijavu studijskih programa.

Kandidati koji **prijavljaju samo studijske programe**, navedene dokumente (osim prijavnice ispita državne mature) šalju na adresu Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Središnji prijavni ured, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb, do 2. srpnja o. g.

Theologiji u Rijeci potrebno je prilikom motivacijskog ispita dostaviti i krsni list i preporuku vlastitog Župnika odnosno Ordinarija, a za upis: liječničko uvjerenje, domovnicu, rodni list, svjedodžbe svih razreda srednje škole, maturalnu svjedodžbu, potvrde s natjecanja (ako ste ih prijavili u dodatne bodove) te uplatnicu na iznos od 250,00 kuna, uplaćenih na žiro račun KBF-a: 2360000-1101358687 u svrhu upisa u 1. god. studija. Cjelokupna dokumentacija predaje se u izvorniku (originalu).

BISKUP:

✉ Valter, v. r.

Broj: 455/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

LJETOVANJE BOGOSLOVA

Ovogodišnje ljetovanje bogoslova bit će od četvrtka 25. srpnja do četvrtka 1. kolovoza u Domu za duhovne susrete «Betanija» u Čunskom. Bogoslovi će se okupiti u «Betaniji» 25. srpnja u 11.00 sati prije podne. Ljetovanje završava u četvrtak 1. kolovoza nakon ručka.

Bogoslovi će moći dobiti detaljnije informacije nakon 15. lipnja od vlč. Silvija Španjića koji će voditi njihovo ovogodišnje ljetovanje.

BISKUP:

✉ Valter, v. r.

Broj: 456/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA

Duhovne vježbe za svećenike održat će se u dva turnusa:

Prvi turnus: od utorka 27. kolovoza o podne do petka 30. kolovoza o podne u Franjevačkom samostanu na Košljunu.

Drugi turnus: od ponedjeljka 2. rujna o podne do četvrtka 5. rujna o podne u samostanu oo. Karmelićana u Krku.

Voditelj ovogodišnjih duhovnih vježbi bit će fra Diego Deklić OFM.

Svećenici koji sudjeluju na duhovnim vježbama neka budu na mjestu njihova održavanja najkasnije do 11.30 sati određenoga dana, kako bi se na vrijeme smjestili po so-

bama i mogli sudjelovati na zajedničkom objedu. Isto tako, mole se svećenici da na vrijeme odluče i međusobno se dogovore na kojem će turnusu sudjelovati, kako ne bi bilo poteškoća oko zamjena na službi u župama. Svoje će sudjelovanje, također na vrijeme, svećenici prijaviti ovom Ordinarijatu. Ovo je važno jer je broj sudionika na drugom turnusu ograničen. Mole se svećenici da se za duhovne vježbe pripremaju duhovno te da na njih odu i da u njima sudjeluju u sabranosti i tišini.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 457/2013.

Krk, 20. svibnja 2013.

SLUČAJEVI DIKSRRIMINACIJE I NESNOŠLJIVOSTI NA OSNOVI VJERE

Dana 6. veljače proslijedili smo na adrese naših župnih ureda dopise primljene od Tajništva Hrvatske biskupske konferencije kojima smo pozvali župnike da zabilježe i izvijeste o slučajevima diskriminacije i nesnošljivosti po vjerskoj osnovi koje su se dogodili na području vlastite im župe u prošloj godini. Podaci se koriste za međunarodno istraživanje Ureda za demokratizaciju institucija i ljudska prava (ODIHR) Organizacije za sigurnost i suradnju u Europi te za izvješ-

taj pučkog pravobranitelja Hrvatskom saboru.

Pozivam župnike da još jednom prouče tada poslani materijal te prema tada priloženoj tablici bilježe ukoliko bi se u tekućoj godini dogodio kakav incident takvog kракtera kako bi sljedeće godine mogli poslati točan i potpun izvještaj o stanju u našoj Biskupiji.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

IZ POVJERENSTVA ZA PASTORAL DUHOVNIH ZVANJA

Broj:6/2013.

Cres, 14. svibnja 2013.

BISKUPIJSKI MINISTRANSKI SUSRET

Povjerenstvo za pastoral duhovnih zvanja i ove godine organizira biskupijski susret ministranata. Ovaj susret će se održati u sутботу, 15. lipnja 2013. Na susret su pozvani svi ministranti i ministrantice naše biskupije, bez obzira na dob.

Početak susreta je predviđen u 9.30 u katedrali u Krku, gdje će biti sveta Misa i kratki prigodni program. Nakon toga ćemo se svi uputiti u «Oazu Kraljice mira» župe Krk. Slijedi kviz, ručak te razna sportska natjecanja. Završetak susreta je predviđen oko 17 sati.

Potrebno je reći ministrantima da se sportski obuku, te, iako je osiguran ručak, da si ponesu nešto za okrepnu, pogotovo ako duže putuju. Nije potrebno ponijeti ministrantska odijela. **Broj ministranata treba prijaviti do 8. lipnja o.g.**

Predviđena su sljedeća natjecanja:

- **Kviz** - svaka župa može prijaviti jednu ekipu za kviz. Ekipa treba imati 4 člana, koji moraju biti polaznici osnovne škole. Materijal za kviz će biti poslan naknadno. Prijave za kviz se primaju do 8. lipnja.
- **Nogomet za osnovnu školu** - najmanje 6 igrača. Prijave se primaju do 8. lipnja.
- **Nogomet za srednju školu** - najmanje 6 igrača (ako nema dovoljno igrača za

sastaviti jednu momčad, možete prijaviti broj zainteresiranih, koje ćemo pri-družiti nekoj drugoj momčadi). Prijave se primaju do 8. lipnja.

- **Odbojka** - najmanje 6 igrača, nema dobne granice. Prijave se primaju do 8. lipnja.
- **Stolni nogomet** - ekipa od 2 igrača. Prijave se primaju u Oazi na dan susre-ta.
- **Stolni tenis** - pojedinačno natjecanje. Prijave se primaju u Oazi na dan susre-ta.

Znači, kod prijave broja ministranata, treba prijaviti i da li postoji ekipa za kviz, nogomet (osnovna i srednja škola) i odbojku.

Zadnja napomena: prijevoz ministranata je u nadležnosti župa - kako njihov dolazak i odlazak sa susreta, tako i put od katedrale do «Oaze». Ne ide se pješke iz katedrale u «Oazu», nego prijevoznim sredstvima kojim su i došli do Krka. Stoga, neka se župnici pobrinu da ministranti imaju odgovornu osobu koja brine o njima!

Dobri Bog neka blagoslovi svaki trud i napor oko rada s ministrantima, da bude sve više onih koji će oduševljeno slijediti Gos-podina Isusa, te odazvati se duhovnom pozi-vu.

Mr. Luka Paljevic, povjerenik

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Ožujak

19. u župnoj crkvi u Dubašnici zaredio za đakona Milivoja Nikolu Guszak Skomeršića;
20. predvodio plenarni preduskrnsni svećenički sastanak;
24. na Maslinsku nedjelju predvodio procesiju i svečanu misu u katedrali;
  - sudjelovao na zajedničkom euharistiskom klanjanju;
25. sudjelovao na zaključnom satu svečanog godišnjeg euharistijskog klanjanja;
28. slavio u katedrali koncelebriranu misu posvete ulja;
  - navečer slavio misu Večere Gospodnje;
29. slavio u katedrali obrede muke i smrti Gospodnje; procesija po gradu nije održana zbog vremenskih neprilika;
30. slavio obrede Vazmenog bdijenja s podjelom sakramenata inicijacije;
31. slavio svečanu koncelebriranu misu Vazmene nedjelje;
  - navečer slavio svečanu Večernju Vazmene svetkovine.

Travanj

4. započeo pastirski pohod u Poljicima;
5. bio u pastirskom pohodu Poljicima;
6. u «Betaniji» se susreo sa ženama koje se inspiriraju apostolatom Marice Stanković, održao pobudni nagovor i slavio sv. misu s homilijom;
  - u Rabu se susreo sa krizmanicima te njihovim roditeljima i kumovima;
7. podijelio sakramenat sv. Potvrde u Rabu;
8. u Gospiću sudjelovao na sjednici biskupa Metropolije i na svečanoj koncelebriranoj misi prigodom svetkovine Blagovijesti;
- 9 – 11. sudjelovao u Zagrebu na 46. plenarnom zasjedanju HBK;

12. nastavio s pastirskim pohodom u Poljicima;
13. sudjelovao na programu hodočašća djece na Mahnićev grob; slavio svetu misu s homilijom
  - u Svetom Vidu krstio petero djece: Martu, kći Kristiana i Kristine Krinčić, Anu Mariju, kći Dejana i Mirjane Bajčić, Marka, sina Kristijana i Gordane Golik, Mateu, kći Dominika i Ane Žuvičić i Leu, kći Zorana i Vedrane Čaćić;
14. u Poljicima podijelio sv. Potvrdu i zaključio pastirski pohod;
16. u Lovranu sudjelovao na permanentnom obrazovanju svećenika, misio i propovijedao;
16. – 18. obavljao pastirski pohod u Puntu;
19. i 20. sudjelovao u Zadru na prvom Nacionalnom studijskom danu za djelatnike u obiteljskom pastoralu;
20. u Novalji misio i propovijedao prigodom Biskupijskog susreta mladih;
21. u Puntu podijelio sakramenat sv. Potvrde i završio pastirski pohod;
24. susreo se na redovitom proljetnom sastanku sa mlađim svećenicima;
  - poslijepodne predsjedao sjednici Prezbiteretskog vijeća;
25. u Zagrebu sudjelovao na sjednici Biskupske komisije HBK za liturgiju;
  - predsjedao sjednici Vijeća HBK za obitelj i život;
28. na Rabu predvodio zavjetnu procesiju Križi i slavio sv. misu;

Svibanj

2. – 5. obavio pastirski pohod s dijeljenjem sv. potvrde u župi Vrh;
9. – 12. obavio pastirski pohod s dijeljenjem sv. potvrde u župi Kornić;

9. primio u posjet provincijala oo. Trećoredaca o. Nikolu Baruna;
10. primio fra Bernardina Škunca, vicepos-tulatora u postupku proglašenja blaže-nim fra Ive Perana, mons. dr. Josipa De-lića, dr. fra Juru Brkana i tajnicu Renatu Jukić;
11. primio u posjet Miljenka Domijana, bivšeg glavnog konzervatora i prof. Berislava Šipuša, zamjenika ministricе kulture;
12. – 19. obavio pastirski pohod s djeljenjem sv. potvrde u župi Krk;
15. sastao se sa svećenicima u Cresu;
20. – 23. sudjelovao u Rimu kao delegat HBK na 65. generalnom zasjedanju Ta-lijanske biskupske konferencije.

ZLATNI JUBILEJ

Svoj zlatomisnički jubilej ove godine slave naši svećenici vlč. BOGUMIL DABO i vlč. ANTUN ZEC.

Ove godine slavi 50. obljetnicu sveće-ničkog ređenja također svećenik – franjevac o. BERNARDIN ŠKUNCA član Franjevačke provincije sv. Jeronima.

Ovi će zlatomisnici zajednički obilježiti svoj jubilej svečanom euharistijom u srijedu 10. srpnja o. g. u Svetištu Majke Božje na Gorici.

Jubilarima srdačno čestitamo!

**PRVI NACIONALNI STUDIJSKI DAN
ZA DJELATNIKE U PASTORALU BRAKA I OBITELJI**
- ZADAR, 19. I 20. TRAVNJA 2013. -

Prvi nacionalni studijski dan za djelatnike pastoralu braka i obitelji održan je 19. i 20. travnja 2013. u Samostanu Arbanasi Školskih sestara franjevki u Zadru na temu «Od teologije tijela do evanđelja života». Hrvatska biskupska konferencija, kao glavni organizator događanja, operativnu organizaciju povjerila je Uredu za život i obitelj, a domaćin je bila Zadarska nadbiskupija.

Ovaj studijski dan jedna je od tri faze koje će se ciklički ponavljati svakih treće godine i tako činiti trogodišnji ciklus sustavnog rada u pastoralu braka i obitelji, kako su to odlučili hrvatski biskupi na zasjedanju 2011. godine. Prve će se godine tako organizirati znanstveni skup kakav je upriličen ove godine, sljedeće će godine biti organiziran susret obitelji na razini biskupijâ, a treće će godine biti upriličen nacionalni susret obitelji kakav se već dogodio 2011. prilikom posjeta pape Benedikta XVI. Hrvatskoj.

Na ovogodišnjem studijskom danu sudjelovalo je 155 registriranih odraslih sudionika od kojih najviše bračnih parova predstavnika hrvatskih (nad)biskupija i svećenika te nekolicina predstavnika nacionalnih laičkih udruženja, pokreta i udruženja koje se bave životom, brakom i obitelji. Uz to, u organiziranu animaciju bilo je uključeno 36-ero djece sudionika.

Na kraju Studijskog dana sudionici su predstvincima crkvene i zakonodavne vlasti te cjelokupnoj javnosti uputili Izjavu koju navodimo u nastavku.

Program studijskog dana obuhvaćao je svečano otvaranje, dva temeljna izlaganja, šest tematskih radionica (od kojih su tri obrađivale primjenu teologije tijela, a tri primjenu evanđelja života, u tri pastoralna područja: priježnidbenom pastoralu, poslijeznidbenom pastoralu te bračnom i obitelj-

skom savjetovanju), raspravu te predstavljanje mogućnosti stručnog usavršavanja iz obiteljskog pastoralu. Program je vodio Petar-Krešimir Hodžić.

Otvaranje i program Studijskog dana

U petak, 19. travnja, nakon nastupa muške klape «Bibinje», skup je u ulozi domaćina pozdravio mons. dr. Želimir Puljić, predsjednik HBK i zadarski nadbiskup. Potom se okupljenima obratio mons. Valter Župan, krčki biskup i predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj sljedećim izlaganjem:

«Poštovani sudionici ovoga prvog studijskog dana za pastoral obitelji na planu Hrvatske biskupske konferencije! Svima vam kao predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj upućujem pozdrav. Na samom početku ovog susreta red je da srdačno pozdravim Vas, dragi domaćine, zadarski nadbiskupe mons. Želimire Puljiću, predsjedniče Hrvatske biskupske konferencije, i da Vam ujedno zahvalim i na raspoloživosti da preuzmete ulogu domaćina ovog susreta i na aktivnoj ulozi kod priprema na kojima se ovo događanje planiralo.

Ne mogu sakriti radost što smo uspjeli konačno institucionalizirati javna događanja ove vrste na planu HBK u pastoralu obitelji. Biskupi su prihvatali prijedlog da se jedne godine održi studijski dan, sljedeće godine nad/biskupijski obiteljski susret, a treće godine nacionalni obiteljski susret. I tako bi se ciklički održavali spomenuti susreti.

Zašto studijski dani? Koja im je svrha? Neposredna svrha je u tome da se poveća i produbi poznavanje dokumenata crkvenog učiteljstva i dostignuća znanosti koja tretiraju obiteljsku tematiku, a koja je kompleksna, složena, te da se dođe do što boljeg pozna-

vanja same vlastitosti sakramenta ženidbe i da se kroz susrete i razmjene mišljenja i iskustava steknu nova saznanja sa sposobnošću da ih se prenosi i drugima.

Međutim, mislim da su i oni najsporiji u shvaćanju počeli uviđati da je krenula kolosalna medijska, ideološka, politička i zakonodavna kampanja koja nema premca u povijesti i to na planetarnom planu da se ono što nije normalno prihvati kao normalno, ono što se protivi prirodnom redu stvari proglaši apsolutno prirodnim i naravnim i ono što je potpuno strano ljudskoj fiziologiji da bude smatrano kao urođeno našem fiziološkom ustrojstvu. Više-manje svima je poznato da se to izopačenje prirodnog reda protivi crkvenoj nauci. Ne znam kolikima je od nas poznato da je tršćanskog biskupu mons. Crepaldi u bilo od strane jedne grupe nasilnika onemogućen izlazak iz kuće zato što je vrlo jasno progovorio o spolnosti. Jednako su tako svi mediji napali splitsku liječnicu Katarinu Dvornik koja zbog svoje savjesti nije htjela dati abortivnu pilulu. Njoj izražavam svoju podršku i čestitam na hrabroj odluci. Uglavnom se predviđa da su to prva ozbiljna upozorenja da će katolici biti progonjeni ne budu li se bezuvjetno poistovjetili sa mentalitetom homoseksualaca. U tijeku je ozakonjenje takozvanih istospolnih brakova u svijetu. Priznati takve zajednice znači prihvati ideologiju koja ocjenjuje kao čin diskriminacije svaku distinkciju, razlikovanje između homoseksualnosti i heteroseksualnosti. Rekao sam prije da ova kampanja nema premca na planetarnom planu, jer kako navodi povjesničarka Marta Sordi, ženidba je i kod Rimljana, koji su poznati po ras-kalašenom životu – dosta se sjetiti pjesnika Ovidija koji je zbog krajnjeg nemoralia bio prognan iz Rima - uvijek bila monogamma i uvijek između jednog muškarca i jedne žene. Kada se car Neron, koji je poznat kao neuravnotežena osoba, u dva slučaja upustio u istospolnu životnu zajednicu, Tacit, Svetoni-je i Cassius oštro su ga kritizirali.

Čini se da se pretkazuje velika duhovna borba u sljedećim godinama. Ne smijemo se bojati ni biti zahvaćeni malodušjem. Obitelj je Božja institucija i izdržala je kroz sva tisućljeća do danas. Mora nam samo biti žao naroda koji podliježe lažima i propada.

Sve sam to malo opširnije naveo zato da potkrijepim stav da obitelj koja je spremna svjesno i inteligentno čvrstoćom vjere zastupati i živjeti po nepovredivim prirodnim Božjim zakonima, ostaje najčvršći temelj morala i budućnosti naroda. Zato naglašavam da je hitno i neophodno potrebno raditi na intelektualnom i duhovnom osvješćivanju obitelji i mlađih. Prema dobivenim obavijestima nije se dovoljno učinilo na tom planu u ovih zadnjih šest mjeseci kroz koje se uvodi i četvrti modul zdravstvenog odgoja.

Namjena studijskih dana jest potaknuti studiozni pristup obiteljskoj i bračnoj tematiki. U tom smislu želim svima vama poštovani sudionici, predavači i voditelji radnih skupina ovoga studijskog dana mnogo uspjeha i blagoslova.

Proglašavam Prvi nacionalni studijski dan za djelatnike i suradnike u pastoralu braka i obitelji otvorenim.»

Usljedilo je predavanje mr. sc. don Damira Stojića na temu «Teologija tijela: proučavanjem do primjene» u kojem je ukazao na potrebu sustavnog proučavanja teologije tijela Ivana Pavla II. kako bi ju se moglo primijeniti u konkretnom životu.

Po završetku poticajnog predavanja sudionici su se uputili u zadarske obitelji koje su im iskazale gostoprivrstvo nudeći im večeru, noćenje i doručak.

U subotu, 20. travnja program je započeo predavanjem doc. dr. sci. Suzane Vuletić na temu «Evangelje života: proučavanjem do primjene», koja je u kontekstu teme ukazala s kojim se biomedicinskim i društveno-pravnim izazovima suočava današnji čovjek.

U nastavku programa sudionici su se rasporedili u šest radionica i uz pomoć voditeljskih parova razradivali primjenu tema teologije tijela i evandelja života u pastoralnoj praksi.

Misno slavlje za sudionike Studijskog dana

Krčki biskup mons Valter Župan predvodio je podnevnu Svetu misu za sudionike Studijskog dana u župnoj crkvi Gospe Loretke u Arbanasima. Istaknuo je potrebu intelektualne i duhovne izgrađenosti vjernika. «Budući da je danas jedan od glavnih ciljeva rušiti obitelj, čega moramo biti jako svjesni, možemo biti lako na putu prihvaćanja općeg mentaliteta. Obitelj se ne ruši otvoreno, nego prikriveno, ali zato vrlo, vrlo rafinirano» upozorio je mons. Župan. Istaknuo je kako je u današnjem vremenu vladanje većine norma, pravilo za sve. A prvi kršćani, iako u manjini, imali su snage oduprijeti se mentalitetu većine. Kršćani nisu htjeli niti nazočiti u rimskim amfiteatrima gdje su u glavnim krvavim igrama umirali robovi i sudionici.»

«Žena na čelu feminističke udruge u Krčkoj biskupiji bez ikakvog je ustezanja javno izjavila da je obitelj najlošije okruženje za odgoj djeteta. Od te tvrdnje, do rafiniranih postupaka oduzimanja djece od vlasti roditelja, jer nisu sposobni odgajati, maleni je korak. Zato moramo dobro paziti na našu sklonost da se priklonimo općem mentalitetu» upozorio je mons. Župan, istaknuvši da tome pogoduje cijelo okruženje jer su mnoge obitelji u ekonomskom škripcu. «Nezaposlenost i mala primanja vrlo su pogodni momenti jer je čovjeku svega dosta. Uzalud ćeš gladnom čovjeku nešto dokazivati. Ljudi odmahaju rukom na inicijative protiv ovog ili onog odgoja i modula, kad im je problema na vrh glave. Tada ljudi ne mogu biti zainteresirani za to što Crkva govori» rekao je mons. Župan. Podsjetio je kako je i Isus potaknuo apostole da nahrane ljude. «Kad je

čovjek gladan, nemaš ti njemu što dokazivati. Zato su ovo vrijeme i socijalni moment pogodni da se uvedu mnoge zlokobne stvari. Toga moramo biti svjesni» upozorio je mons. Župan.

Kršćanin je znak osporavanja, rekao je krčki biskup. No kršćanin u društvu treba imati intelektualnu i duhovnu sposobnost da zna obrazložiti što zastupa na primjeren način, primjerenim riječima. «To znači, najprije proživljeno, a ne naučeno. Vatikanski sabor govori o roditeljima koji bi trebali postati svjesni svog poslanja da otvore savjesti djece Božjoj ljubavi. Učiti djecu da ih Bog voli» rekao je biskup. Podsjetio je kako je otac Karola Wojtyle uzeo svog sina za ruku i pred kipom Majke Božje Gospa rekao: Majko, ovo je dijete ostalo bez majke. Odsad mu ti budu majkom. Nebo je ozbiljno shvatilo tu molbu, to traženje i isповijest vjere oca Wojtyle. Bog ozbiljno shvaća naše molitve. Ali trebalo je hrabrosti, uzeti dijete za ruku, poći u crkvu i reći, Marijo, sad ti misli. Imamo li mi vjere za takvu hrabrost?» upitao je mons. Župan, istaknuvši da je u toj zadaći roditelja vrlo važna budnost. «To znači biti sposoban uvidjeti i iskoristiti trenutke i prigode da se u obitelji započne govor o vjeri te ospособiti djecu da se kritički odnose prema onome što ih okružuje. Umirovljeni papa Benedikt XVI. naglašava budnost jer će doći situacija kad će trebati intervenirati. Treba znati uhvatiti moment, znati vidjeti, razumjeti. To je ta duhovna budnost. O tome je i Isus govorio», rekao je biskup. Istaknuo je da sposobnost roditelja uključuje i senzibilnost, sposobnost intucije. «To je sve plod unutarnje budnosti, da roditelji osjete u djeci pitanja o vjeri, bilo da su izrečena ili su u nutrini. Sposobnost intuicije roditelja je da shvati što je u djetetu. To se lako može vidjeti, ali treba imati sposobnost intuicije, da razumiješ ono što nije izrečeno. Ako vidiš da je u djetetu pitanje o odnosu prema Bogu i vjeri, to je moment za intervenciju. Tu se izgrađuje. Tu je neizostavna i nezamjenjiva uloga roditelja» poručio je mons. Župan.

Krčki biskup je istaknuo i drugi važan element – radost. «Prenošenje vjere uvijek treba biti prožeto radošću. Vazmena radost ne prešuće bol. Trpljenje i bol su sastavni dijelovi života. Radosna vijest evanđelja sastoji se u novom pogledu, u sposobnosti da se Božjim očima gleda na svaku situaciju. Onima koji Boga ljube sve služi na dobro. To ne smije postati fraza. Bog sve vodi i ima svoje planove. Bog zna zašto je nešto pri-pustio. Ali tu se traži vjera. Izgrađuje takvo prenošenje vjere roditelja djeci» poručio je mons. Župan. Da bi se to moglo ostvariti, treba intelektualna izgrađenost, čemu trebaju poslužiti susreti poput Studijskog dana. «Možemo se u to svakodnevno osvjedočiti i u našem narodu, nažalost, ali neznanje je najveći vražji saveznik. Glupost. Zato je indoktrinacija koja je sad u tijeku čisto zaglupljivanje naroda. Susreti poput Studijskog dana trebaju potaknuti njihovo organiziranje u biskupijama i župama. Ljude treba prosvjećivati. Budite promicatelji toga», poručio je mons. Župan sudionicima, istaknuvši da je uz intelektualnu nadasve potrebna duhovna izgrađenost.

«U kritičkim trenucima, Izraelski narod je spašavao Izraelov ostatak koji je ostao vjeran Božjim zakonima. Većina je nažalost otpala. Ali ostatak Izraelov, oni koji su ostali vjerni i čvrsti, spasio je Izraelski narod. Vjerujem da je ovo povijesno razdoblje upravo

takvo i za naš narod. Dao Bog da vi to isto budete. Vjerujem da i vi možete biti taj ostatak koji će spasiti narod i povesti ga prema budućnosti» zaključio je krčki biskup Valter Župan.

Završetak susreta u Zadru

Izvješća sa radionica pokazala su bogata iskustava pastoralnog djelovanja djelatnika i suradnika u pastoralu braka i obitelji. Zaključci do kojih se došlo iskoristit će se za razradu teme u biskupijama i župama do 2. nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji 2015. godine. U raspravi su se mogli čuti i komentari pojedinih sudionika koji su nadopunili izrečene zaključke, odnosno iznijeli svoje vrednovanje Studijskog dana. Dr. Hodžić pročitao je i završnu izjavu sudionika koja je upućena predstavnicima crkvene i zakonodavne vlasti te cijelokupnoj javnosti.

Prije samog zatvaranja Studijskog dana i blagoslova koji je sudionicima uputio zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, predstavljene su još mogućnosti stručnog usavršavanja iz obiteljskog pastoralna u Italiji (Papinski institut «Ivan Pavao II.» za studij braka i obitelji), Austriji (Međunarodni teološki institut za brak i obitelj) i Hrvatskoj (Specijalistički studij pastoralne teologije na KBF-u u Đakovu i Akademija za obiteljsku pedagogiju).

IZJAVA SUDIONIKA PRVOGA NACIONALNOG STUDIJSKOG DANA ZA DJELATNIKE I SURADNIKE U PASTORALU BRAKA I OBITELJI

Polazeći od antropološkog principa što je dobro, lijepo i istinito, te od temeljne istine o ljudskoj naravi i dostojanstvu čovjeka, mi, sudionici Prvog nacionalnog studijskog dana za djelatnike i suradnike u pastoralu braka i obitelji koji je održan u Zadru, od 19. do 20. travnja 2013., a u kontekstu obrađene teme «Od teologije tijela do evanđelja života» upućujemo predstavnicima crkvene i zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj te cjelokupnoj javnosti sljedeću izjavu:

Ljudski život je najveće blago pa je njegova vrijednost, nepovrjedivost i svetost temeljno načelo koje valja usvojiti i poštivati ako želimo biti «narod života», kako je pisao bl. Ivan Pavao II. u enciklici «Evanđelje života». U tom kontekstu valja činiti sve što je moguće kako bi se s radošću prihvaćalo svako ljudsko biće i uvažavalo njegovo dostojanstvo, od začeća do prirodne smrti. A da bi se to ostvarilo nužno je da i sve društvene strukture pokažu osobitu brigu za zaštitu temeljnih ljudskih prava. Isto tako valja izbjegavati zamku da sve što je znanstveno moguće bude samo po sebi proglašeno i moralno dopustivim. Crkva prati dostignuća znanosti i cjeni sve što ide u prilog čovjeku i njegovu dostojanstvu. No, smatra da se znanost ni u kojem slučaju ne smije zloupotrebljavati na štetu ljudskog života; posebice kad je najranjiviji.

Obitelj utemeljena na braku muškarca i žene autentično je ispunjenje težnje ljudske naravi. U skladu s Božjim planom, opisanim na prvim stranicama Biblije, čovjek je usmjeren na uzajamno darivanje muškarca i žene. Razumljivo je da čovjek polazi od svog subjektivnog iskustva, ali to ne znači da nema objektivne istine. Ta objektivna istina zapisana je u naravi svakog čovjeka. Ona predstavlja duboku čežnju čovjekova bića i može ju doseći snagom svoga razuma.

Istina o ljudskom životu, braku i obitelji biva dodatno osvijetljena svjetлом vjere. To je potvrđeno i našim bogatim iskustvom rada u pastoralu braka i obitelji.

Spomenutu istinu potrebno je nadasve hrabro promicati kad je u pitanju odgoj djece i mlađih. Jer, valja ih što kvalitetnije pripremiti za brojne izazove s kojima se brak i obitelj suočavaju u suvremenom društvu. Uvjereni smo da je cijeloviti odgoj jedina ispravna protuteža neodrživom moralnom relativizmu koji zagovara egoizam, te pod krinkom slobode, znanosti i prava na jednakost prijeti urušavanju istinskog dostojanstva čovjeka i obitelji, a to znači naroda i civilizacije. Taj nam se relativizam, naime, silom nameće pa ga kao takvoga odlučno odbacujemo zbog krivih antropoloških postavki, a još više zbog pogubnih posljedica.

Kao djelatnici i suradnici obiteljskog pastoralu želimo pratiti supružnike i obitelji u njihovim životnim okolnostima. Želimo im pomagati da se uzajamno obogaćuju i izgrađuju, te u obiteljskom zajedništvu svjedoče i naviještaju istinu o životu, braku i obitelji. Pozivamo i sve druge ljude dobre volje u Republici Hrvatskoj neka se opredijele za tu istinu i neka se za nju zauzmu zakonitim sredstvima koje im stoje na raspolaganje. Naposljetku, pozivamo predstavnike crkvene i zakonodavne vlasti da ulože maksimalni napor kako bi se ta istina promicala i štitila sustavnim, odgojnim i svakim drugim djelovanjem u korist života, braka i obitelji. Apeliramo također neka se prilikom donošenja zakona, smjernica i strategija, kao i drugih važnih akata za čovjeka i naše društvo uvažavaju navedena antropološka načela. Voljni smo kao zainteresirani pojedinci i katoličke skupine dati svoj doprinos na tom polju i uključiti se u proces izrade zakona i drugih strateških akata.

Zadar, 20. travnja 2013.

PREDUSKRSNI PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

Preduskrski plenarni sastanak svećenika Krčke biskupije održao se u srijedu 20. ožujka 2013. u Krku. Sastanak je moderirao krčki biskup mons. Valter Župan, a sudjelovali su sljedeći svećenici: Andelko Badurina, Zvonimir Badurina Dudić, Marinko Barbiš, Krunoslav Boras, Anton Bozanić, Ivan Brnić ml., Ivan Brnić st., Frane Brozić, Ivan Buić, Tomislav Crnović, Bogumil Dabo, Krešimir Dajčman, Marin Dašek, Ivan Debelić, Tomislav Debelić, Anton Depikolozvane, Dinko Deželić, Marin Hendrih, Nikola Ilijić, Ivan Jurasić, Dinko Justinić, Ivan Katunar, Ivica Katunar, Ivica Kordić, Petar Kordić, Josip Kosić, Marijan Kosić, Kristijan Krajnović, Drago Ljubičić, Vjekoslav Martinčić, Ivan Milovčić, Božidar Mrakovčić, Mladen Mrakovčić, Luka Paljević, Ranko Papić, Anton Peranić, Matej Polonijo, Nikola Radić, Silvio Španjić, Antun Toljanić, Anton Turčić, Ivan Turčić, Anton Valković, Franjo Velčić, Josip Vidas, Franjo Vitezić, Božidar Volařić, Antun Zec, Mate Žic, zatim đakon Milivoj Nikola Guszak Skomeršić te redovnici: franjevci trećoredci o. Damjan Šešelja, o. Stojan Ravić i o. Joso Živković; franjevci OFM o. Stjepan Žužić i o. Diego Deklić te karmeličanin o. Ervin Ukušić. Sastanku su prisustvovali i bogoslovi te novaci.

Susret je započeo pokorničkim bogoslužjem u krčkoj katedrali koje je predvodio o. Vjenceslav Mihetec OCD. Nakon prigode za pojedinačnu isповijed i kratke pauze počeo je i radni dio susreta u dvorani Biskupskog dvora.

Uslijedilo je predavanje vlč. dr. sc. Nikole Vranješa o prilikama kod svećenika i vjernika u kojima se u naše vrijeme treba odvijati evangelizacija. Svi smo dionici osvrtarenja Kristova poziva po naviještanju evanđelja svemu svijetu. Misionarsko djelovanje zahtjev je biti Crkve. Crkva potječe iz poslanja Sina i Duha po odluci Oca i zato je cilj njezinog misionarskog djelovanja ljude učiniti dionicima toga zajedništva koje postoji između osoba Presvetog Trojstva. Nitko

nije izuzet iz ovog naviještanja i evangeliziranja iako se ono vrši na raznim razinama crkvenog uređenja i u skladu s darovima i karizmama koje su učenici primili. Za cilj ima druge privoditi vjeri u Krista, druge učiniti dionicima tog blaga. Ukoliko to nije tako, ukoliko u vjerniku nema tog žara i želje, onda je očito da nešto s vjerničkim stavom i iskustvom nije u redu. Po svojoj biti kršćanski poziv je poziv na evangelizaciju. Osim onih redovnih pouka roditelja prilikom krštenja ono bitno što im treba reći jest i da po krštenju ulazimo u jedno poslanje, postajemo odgovorni za navještaj onoga što smo primili. Ta dimenzija evangelizacije proizlazi iz samoga krštenja. U nekim predkrsnim pripravama ta svijest je jako slabo prisutna.

Što bi nova evangelizacija trebala značiti za vjernike laike? Sva područja života područja su za svjedočenje i navješćivanje Kristove radosne vijesti. Prilika je svaki susret s ljudima, bilo osobni, bilo zajedničarski. Za laika evangelizirati znači evangelizirati najprije samog sebe, svoju obitelj, a zatim i svoj profesionalni život. Pozvani smo nositi evanđelje svim onima s kojima se susrećemo.

Nalazimo se u jednom naslijedenom mentalitetu koji čini ljude sklonima zatvaranju u sebe, u privatnu sferu života i uplašenima pred ovom zadaćom svjedočenja te pomirljivim pred onim što se kršćanskom životu protivi i ne priliči mu. Pozvani smo mijenjati naslijedeni mentalitet. Vjernik treba biti svjedok. Ako je on svjedok tada će u svakom području života donositi kršćanske vrijednosti i evangelizirati okolinu.

Pitanje vjere danas je pitanje kulture, a kultura se shvaća kao ukupnost svih društvenih sastavnica. Vjera mora prodrijeti u to područje kao kvasac ili će ostati zatvorena u krug kršćanske zajednice u sebi zatvorene, na sebe usmjerene, što ne može biti perspektiva Kristovih učenika.

Ostvarivati evangelizaciju kroz razne projekte u župi: kroz tribine, seminare, izložbe, koncerte i sl. – usmjerenost mora biti pastoralno-kulturalna gdje tada evangelizacija po sebi postaje i svojevrsna korekcija prema onom što je s evandeljem nespojivo i za čovjeka i društvo loše, a ujedno i vrednuje ono dobro što ljudski razvoj donosi.

Svećenik mora biti sposoban pronaći mnoge načine, metode i modele evangelizacije. Pastoralisti mogu dati smjernice i natuknice, ali ne i gotove recepte. Biti svjestan da svećenik mora biti prvi autentični svjedok ispunjen iskustvom Krista da bi mogao onda druge evangelizirati.

Nakon predavanja svećenici su se uključili i iznijeli razmišljenja o problematici i poteškoćama u evangelizaciji u konkretnim pastoralnim prilikama u župama.

Po završetku ovog studijskog dijela svećenicima se obratio g. Marin Trinajstić, odvjetnik iz Krka i član Biskupijskog ekonomskog vijeća. Iznio je stanje koje se sve više opaža da fizičke osobe putem tužbi žele ostvariti vlasništvu nad određenim nekretninama za koje misle da su ih stekle dosjelošću nakon višegodišnjeg korištenja ili obrađivanja, a radi se o vlasništvu župa ili Biskupije. Zakonski je na tuženome – župi ili Biskupiji da dokaže da je korisnik znao da nekretnina koju koristi ne pripada njemu.

Kako se od toga zaštитiti? Nekretnine se mogu dati u zakup i tada je potrebno obave-

zno sklopiti ugovor kojeg potpisuju obje strane te se još mogu pridodati dva svjedoka. Time se župa zaštićuje od eventualnog uzurpiranja i «ne znanja» korisnika da je to župno ili biskupijsko dobro. Ujedno se može ostvariti i određena korist.

Naglasak je ovdje stavljen na ona zemljišta koja su već naša, ali ih zbog korištenja i dosjelosti netko može pokušati uzurpirati. Time se ne umanjuje briga oko vraćanja oduzetih zemljišta koja su nacionalizirana. Svećenici su se zatim uključili u raspravu kako bi razjasnili neke nedoumice.

Zatim je vlč. mr Anton Peranić iznio nekoliko informacija o hodočašću djece na grob biskupa Mahnića. Kako se nalazimo u Godini vjere djeca bi predstavila kulturno blago svojih župa. Iako je naša biskupija vrlo bogata po tom vidu potrebno je izuzeti one najreprezentativnije kako se ne bi suviše opteretio program. Pozvao je župnike na suradnju u organizaciji, pomoći vjeroučiteljima i pratnji djece.

Kratko izvješće dao je i Povjerenik za misije vlč. Tomislav Debelić. Potaknuo je svećenike na veću svijest o potrebama za misije, a posebno kroz Papinska misijska djela. Među ostalim istaknuo je da nakon što je naša biskupija dala vlč. Borisa Daba, a zatim i vlč. Ivicu Kordića u misije dobila čak 30 novih mladih svećenika.

Božidar Volarić

HODOČAŠĆE DJECE NA MAHNIĆEV GROB

U subotu 13. travnja pred treću vazmenu nedjelju, održano je tradicionalno hodočašće djece viših razreda osnovne škole Krčke biskupije u čast biskupu Antunu Mahniću. Susret je organizirao Katehetski ured Krčke biskupije, u suradnji sa župama i vjeroučiteljima. I ovaj put je pripremljen raznovrstan program koji su izvela djeca uz pomoć i vođenje redovnica, kapelana i vjeroučiteljica.

Bilo je to već jedanaesto po redu okupljanje djece viših razreda osnovne škole, osobito petih, šestih i sedmih razreda na grobu blagopokojnog Krčkog biskupa kojemu je ove godine i službeno odobren i pokrenut postupak za proglašenje blaženim, što je dalo poseban ton ovogodišnjem hodočašću, na kojem je ove godine sudjelovalo gotovo 500 vjeroučenika i vjeroučenica

Krčke biskupije. Neke su župe imale i trodnevnicu na kojoj su se djeca pripremala za hodočašće sudjelovanjem na euharistiji, klanjanju i ispovijedi.

Geslo svih susreta je «Svjetli trag biskupa Antuna Mahnića», a svake se godine daje određeni naglasak. Budući da je ova godina Godina vjere, naglasak je stavljen na vjeru kao dar i uzdarje na ljubav kojom Bog ljubi čovjeka, a čovjek mu na tu ljubav odgovara. S tim u skladu misao vodilja bila je «Baština naše vjere», te su pod tim vidom djeca u pripremi hodočašća razmišljala o svemu čime su njihovi preci iskazivali ođanost i ljubav prema Bogu. Predstavio se dio kulturne baštine Krčke biskupije, za koju se i biskup Antun Mahnić veoma zalagao.

Te su simbole vjere donijela djeca iz raznih župa biskupije, i to samo neke jer svi koji postoje ne bi stigli biti pokazani. Osobitu pozornost privukao je «Osorski credo» tj. njegova replika, koji datira s prijelaza iz 5. u 6. stoljeće a govori o sigurnoj prisutnosti kršćanstva na našim prostorima u to doba. Sama ideja takvog obilježavanja ovogodišnjeg hodočašća pripada vjeroučiteljici Ivanki Peranić, a cijeli program, u kojem su djeca pričom ispričala povijest baštine naše vjere osmisnila je i vodila Mirjana Žužić, vjeroučiteljica u Krku s Laurom i Viktorom, njenim vjeroučenicima iz Krka.

Uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio krčki biskup Valter Župan. U duhu ovogodišnjeg hodočašća, u propovijedi se osvrnuo na vrijedne predmete koji govore o vjeri naših predaka te je naglasio da su oni plod ustrajne ljubavi prema Bogu i njegovoj

Crkvi, te da svjedoče o dosljednosti u vjeri makar ona ponekad tražila i žrtvu u ostvarenju onoga što je potrebno učiniti kako bi vjera ostala čista, snažna i trajna. Time je nazočnima poručio da sve što čine ili odluče učiniti neka «bude dobro i neka to prikazuju kao žrtvu za svoje osobno spasenje, obraćenje grješnika i Bogu za ljubav». Samo na taj način moći će neka druga djeca i neki drugi ljudi govoriti o ovim našim vremenima kao o onima u kojima je bilo vjere i vjernika, rekao je biskup u svojoj propovijedi. U znak toga. uručen mu je za vrijeme predstave i zapis o ovogodišnjem hodočašću kao budući simbol i baština vjere za neka druga vremena.

Nakon završetka slavlja euharistije uslijedila je molitva na grobu biskupa Antuna Mahnića čemu je prethodila procesija u kojoj su djeca, predstavnici župa, odnijela cvijet na njegov grob.

Cjelokupni program, kao i pojedine dijelove mise, animirao je svojom pjesmom župski dječji zbor Kapljice, pod ravnanjem vjeroučiteljice Vesne Avsec. Molitvu vjernika sastavile su redovnice s. Josipa i s. Katarina iz župe Sv. Jakova na otoku Lošinju, a pročitali su je vjeroučenici iz Nerezina, Artatora i Sv. Jakova. Čitanje je čitala vjeroučiteljica Katarina Čakarun iz Omišlja.

Nakon završetka programa u katedrali uslijedila je podjela ručka na trgu kod krčke katedrale. Nakon toga djeca su razgledavala panoramu Krka s Frankopanskog kaštela i grad Krk.

Marko Karčić

ODRŽAN BISKUPIJSKI SUSRET MLADIH

Susret mladih Krčke biskupije pod gesлом «Vjerujem» u povodu Godine vjere održao se u subotu i nedjelju, 20. i 21. travnja u Novalji. Posljednji takav susret u Novalji održan je 1999. godine.

Od 2007. godine ovakvi se susreti održavaju svake godine, a cilj im je zaokružiti cjelogodišnji rad pastoralna mladih. Za ovaj su se susret mladi pripremali u svojim župama od samog početka Godine vjere kroz redovna tjedna okupljanja, ali i kroz biskupijska hodočašća i pobožnosti. Novitet u ovoj pastoralnoj godini bila su tri internetska susreta na temu prva tri članka Apostolskog vjerovanja. Mladi su se putem Interneta povezali i umrežili pet velikih otoka te na taj način, budući da je i ekomska situacija teška za putovanja i veća okupljanja, razmišljali o vjeri u Boga oca, Isusa Krista i Duha Svetoga.

Biskupijski susret u Novalji obradio je četvrti članak Vjerovanja - vjeru u Crkvu, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskršnucće tijela i život vječni.

Susret je započeo u subotu 20. travnja dolaskom mladih i smještajem po obiteljima župe. Predvođeni organizatorima, mladima Novalje, oko 200 mladih sa kvarnerskih otoka okupilo se u sportskoj dvorani Osnovne škole «Antun Gustav Matoš» gdje je nakon kreativnih radionica, uvodno razmišljanje na ovogodišnju temu održao don Ivan Šibalić, povjerenik salezijanske mladeži iz Zagreba. Don Šibalić posebno je dotaknuo aktualnu problematiku mladih «Bog da, Crkva ne» te

potaknuo mlade na živi susret s Gospodinom kroz sakramentalni život, a na poseban način na Euharistiju i sakrament pomirenja. Iz uske povezanosti s Isusom kroz sakramente rađa se osjećaj pripadnosti pojedinca Crkvi i aktivno sudjelovanje i živi hod prema osobnoj svetosti.

O praktičnoj vjeri i življenu sakramenata svjedočili su Tomislav i Ivana Jelinčić iz Zagreba koji su govorili o ulozi vjere u njihovom životu, posebno u poslu i obiteljskom životu. Marko i Sonja Kolić iz Rijeke obradili su temu o ljubavi i življenu čistoće, dok je mladić Robert Pejčić iz Splita na vrlo jednostavan način mladima progovorio o svojem lutanju kroz poroke te o trenutku obraćenja i nastavku hoda u Crkvi kroz sakramente.

Nakon tri sata programa u sportskoj dvorani mladi su se u povorci noseći Križ mladih biskupije Krk uputili kroz centar grada prema župnoj crkvi gdje je bila slavljenja Sveta Misa koju je predvodio krčki biskup Valter Župan. Pjevanje tijekom cijelog susreta animirao je popularni duhovni sastav «Apostoli mira», pobjednik ovogodišnjeg Uskrs festa.

Nakon zajedničke večere mladi su se ponovno okupili u župnoj crkvi na molitvenom bdijenju i euharistijskom klanjanju koje su organizirali mladi Novalje. U nedjelju 21. travnja su se svi sudionici okupili na župnoj misi u 10.30 sati koju je predvodio biskupijski povjerenik za mlade vlč. Saša Ilijic. Susret je završio ručkom u obiteljima domaćina.

IN MEMORIAM

MONS. DON DARIO PAVLOVICH

U prošlom broju *Službenog vjesnika Biskupije Krk* (br. 3/2013. str. 54.) objavili smo vijest da je u Trstu 17. ožujka o. g. preminuo mons. don Dario Pavlovich, svećenik Tršćanske biskupije, a sada donosimo kratki *In memoriam*.

Don Dario Pavlovich rođen je u Valunu na otoku Cresu 16. svibnja 1931. godine. Za vrijeme župnikovanja don Emilia Mužića pošao je u zadarsko sjemenište i nastavio studij teologije. S roditeljima je 1950. godine napustio tadašnju Jugoslaviju i emigrirao u Italiju, nastanivši se u Trstu. Za svećenika ga je zaredio tršćanski biskup mons. Antonio Santin 4. srpnja 1954. godine. Sav svoj svećenički život proveo je u gradu Trstu, u župi sv. Vinka Paulskoga kao župni vikar. Uz ovu službu, imao je brojna zaduženja na biskupijskom planu koja je vrlo uspješno obavljao. Od 1979. do 2010. bio je ravnatelj ureda Tršćanske biskupije za katehizaciju i

školstvo, a zatim biskupijski asistent Katoličke akcije.

Još kao bogoslov 1952. godine pohađao je studij za radio emisije, te je najprije sudjelovao kao suradnik, a poslije kao voditelj vjerske emisije «Incontri dello Spirito» na regionalnom radiju RAI.

Za svoj uspješan i plodan pastoralni i koordinacijski rad na planu biskupije bio je imenovan počasnim kanonikom katedrale sv. Justa u Trstu.

Sprovodne obrede 22. ožujka u župnoj crkvi sv. Vinka Paulskoga vodio je tršćanski biskup mons. Gianpaolo Crepaldi zajedno s umirovljenim biskupom Eugenijem Ravignanijem u koncelebraciji 80-ak svećenika. Našu Biskupiju zastupao je biskupijski ekonom preč. Anton Toljanić.

Počivao u miru!

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr
Odgovara: mons. Valter Župan, biskup
Uredili: F. Velčić, I. Žužić

SADRŽAJ 4/2013.

BISKUPOVA RIJEČ: Autentični svjedoci	57
DOKUMENTI.....	58
Izjava Komisije HBK «Iustitia et pax» o potrebi aktivne zaštite socijalne države.....	58
Nedjelja dobrog pastira: Duhovna zvanja – proroštva nade	59
Izjava 47. Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija:	
Razmišljanje o društvenim mrežama u službi evangelizacije.....	61
Izjava Hrvatskog helsinškog odbora o napadima na volontere građanske inicijative «U ime obitelji»	62
Priopćenje s 46. plenarnog zasjedanja HBK	64
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	66
Mjesec lipanj	66
Svetkovina svetog Kvirina	66
Presveto Srce Isusovo – Dan svećeničkog posvećenja	67
Sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća	68
Ispiti za isповједnu ovlast.....	68
Upis svećeničkih kandidata u bogosloviju.....	69
Ljetovanje bogoslova	69
Duhovne vježbe svećenika	70
Slučajevi diksriminacije i nesnošljivosti na osnovi vjere	70
IZ POVJERENSTVA ZA PASTORAL DUHOVNIH ZVANJA	71
Biskupijski ministrantski susret.	71
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	72
O. Biskup	72
Zlatni jubilej svećenika	73
Prvi nacionalni studijski dan za djelatnike u pastoralu braka i obitelji (Zadar, 19. i 20. travnja 2013.)	74
Izjava sudionika Prvoga nacionalnog studijskog dana za djelatnike i suradnike u pastoralu braka i obitelji	78
Preduskrnsni plenarni svećenički sastanak.....	79
Hodočašće djece na Mahnićev grob	80
Održan Biskupijski susret mladih.....	82
IN MEMORIAM: Don Dario Pavlovich.....	83